

Mahjas Weefis

Et postea iustus dicit agnita Reisara mellefghanu.

1883.

qafjutus

Malsa ar pefsuhitshamu par pafti:	
Ar Peelitumu: par gadu 2	r. 35 f.
bes Peelituma: par gadu 1	" 60 "
Ar Peelitumu: par $\frac{1}{2}$ gadu 1	" 25 "
bes Peelituma: par $\frac{1}{2}$ gadu —	" 85 "

Malfa	bef	peefuhtishanas	Riga:
Ur	Peelitumu:	par gadu 1	r. 75 l.
bef	Peelituma:	par gadu 1	" —
Ur	Peelitumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu	— " 90 "
bef	Peelikuma:	par $\frac{1}{2}$ gadu	— " 55 "

Mashas Wees is nuashki weenreis pa nedeku.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenahm
no plkt. 10 sahlot.

Malksa par fludinashanu:
par weenäs flejas žmalku rästu (Petit)-
rindu, jeb to weetu, so tahda rinda eenem,
malksa 8 kap.

Medažija un ekspedīcija Rīgā,
Ernst Blates bilsch- un grahmatu-dru-
katavā un burtu-leetuviē pēc Pehtera
baņnizas.

Nahditajs. Jaunlaiks finas. — Telegrafs finas. — Gelfchjemes finas: Riga. Jaun-Saula. Walmeera. No Lehbmanes. Rausa. No Jelgavaš. Dschuhlsies puse. Kandava. Maßlawa. Hartowa. Sibirja. — Abtjemes finas: Politikas yaherstatz. Wahzija. Frankija. Italijs. Danija. — Riga un Widsemes Latwechju deputatizta. Nahda valoda leetvama juhestolu ellsaminazijas kommissjās? kuri un zil winas dibinajamas? — Peelsikumā: Wilsu lāhvējs. Kara posīs un mihlestibas spekls. Graudi un seedi.

Jannakahs finas.

Rewidents senators Manaseina leelskungs zetortdeen aisbrauna us Leepaju un Wentspili. Winu pawada eerehdni Papkaws, Sta- rialis un Stehrste.

Riga. Pee Jelgawas schofajas esofsha, Behram Kalmanfonam peederigā namā notikahs otrdeenas wakarā starp plst. 8 un 9 schahda traze, kā „Rig. Ztg.” sino. Meesneeks R. Brückners fanahza strihdū ar sawu peedsehruschos strahdneku Friedleri, pee lam pehdejais dabuja labus fitteenus. Uf sītā zilwela kleedseeneem drihs ween minetā nama preefschā falasijahs pulks laufchu, kleegdami, lai rahdot nosīsto, pee tam akmineem mehtadami pret nāmu uf logeeem. Uf polizijas eerehdmi peerunashanahm un pahrleezinajuschees, kā noseegums nebija notizis, laufchu pulks, kas bija pee-audsis uf wairak simteem, atkal isflihda. Par scho paschu notikumi „B. W.” wehl dabujis schahdu sinojumu: Tornakalnā, pee Jelgawas schofajas, Behra Kalmanfona nama preefschā ap plst. 5 pehz pusdeenas iszehlahs leela traze, kas willahs lihds plst. 11 nakti. Kalmanfona tagadejais sfahru rentneeks Brückners, ar sawu palihgu fanahldams strihdū, fahzis leetot spehkus, pee lam namneeka brahlis pirmajam ar loku gahjis talkā, palihgu kreetni fadausidams. Wihreeschu spehklam flaht neefot, seeweetes usmetuschahs par sakanta aissstahwetajahm un pa tam ari faraduschees dauds strahdneku if fabrikahm un zitahm darba weetahm. Dsirdedami, kā fasifsta is no Schihdeem eewillts fehtā, tee pagehrejuſchi to redset. Schihdi teem leeguschi ee-eet fehtā un fasifsto wehlak iswilkuschi uf eelas, bet nu traze tikai fahkusehs, jo prasifuschi no fainmeeka, lai isdodot rasbateekus, kuri, kā daschi redsejuſchi, pa tam bijuschi isbehguschi. Nāma fainneeks, neko laba neparedsedams, eerahwees nāma, wahrtus un durvis wehl eespehdamas aiftaſſit; bet eekaitinatee laudis — jo pa to starpu Schihdu beedri daschus bij fasifuschi asinainus — nehmahs usbrukt namam tam isdausidami beiſamo ruhti. Polizijai peerunajot ap plst. 11 pehdigi isde-

wahs laudis apmeerinat, ta ka meerigi de-wahs mahjās. Gewainotu, bet ne nahwigi, us abahm pusehm. — Treschdeen ap plstf. 6 wakara trajes weetā puhlis lauschu atkal bija fapulzejes. Pa to laiku ari atnahzaa weetigais kwartalofizeers lihds ar dascheem semakeem polizijas eerehdneem; bet redsedamit lauschu meerigit statischanoš un istureschanos, wini drifsumā atkal aifgahjufchi. Tad krehslai metotees, jaw labi attahku wareja dsirdet schaubigu trofsni. Lauschu wairak simtubija kopā un kad nogahja, tad man parahdijahs behdigš ſkats. Kalmansona nama durvis un ſlehgī bija atwehti un laudis strahdaja, gan laupidami, gan ſafkahdedami. Kad, ka likahs, wiſu prezī bija iſtihrjuſchi waj ſadragajufchi (preze par 19,000 rubļu bijuſe apdrofchinata pret ugumi), tad beigās pat buſeti un plauktus iſmeta laukā uſ eelas. Schihdi nebij turejuſchees preti. Wehlak ap plſt. 10 polizija atkal eeradahs un kahdus trihs wihrus apzeetinajuſe. — „Rig. Ztg.“ wehl raksta, ka polizija ar ſaweeim ſpehkeem ween newarejuſe tahdu lauschu pulku ſawaſat, tapehz nehmjuſe ſalbatus palihgā un ta tad iſdeweess kahrtibu eegroſit.

Ruijenes-Paipus muischas ihpaschueeks, barons R. v. Engelhardt fgs, paardewis 8 semneelu zeematus, kopâ 182 dahlderus leelus, par 46,200 rbt., t. i. dahlderi par 253 $\frac{3}{4}$ rbt.

Íf Ribinskas fino awisei „Now. Wrem.“,
ka lāhds jauns laulibas pahris, grafs Sche-
remetjews ar lundsi, dsimuschu gr. Heyden,
nonomajis twaikoni „Oleg“, deht pabrauka-
fchanabs pa Wolgas upi, starp Ribinsku
un Astrachani. Winam jamaksa par latru
deenu 300 rbt. Preelfch jaukas laika pa-
wadischanas un patihkamas dsihwes, jaumam
pahram ir lihdsi lāhdi draugi un draudsenes,
tad mūzikas un dseedataju kori, fotografss un
ka protams, ari jo smalks lehkis un bagats
wihna=pagrabs.

Wahzija. Pebz Wahzu frona printscha ufaizinajuma Berline fastahdijusehs komiteja, kas lafa dahwanas preefch Isklijas salas nelaimiqajeem. Pee komitejas peeder ahr-

leetu stahtsekretärs grafs Hazfelds, walsts pastu ministriis Stefans, walsts darbu ministriis Maibachs, Berlines wiresbirgermeistars Forkenbecks, Berlines augstskolas rektors unziti augsti amata wihri. Nauda tiks pene mita wifas pastis eestahdes, walsts bankas kantordes un wehl zitās weetās. Is schihs komitejas fastahdes gaischi redsams, ka wifa dahuwanu lajishanas leeta ir politiska demonstrācija, jo zitadi preefch kahdeem nelaimigeem ahrsemē dahuwanu lajishana netiktu tik leeliski isrihkota. Wahzu waldbiba grib zaur to parahdit Italijsai sāvni draudisibu, ka ari eequhti Italeeschu labpatišchanu.

Melnkalne. Knass Peters Karageorgewitschs ar sawu jauno laulato draudseni prinzeſi Sorku aifbrauzis uſ Parifi, pawadit tur sawu medus mehneſi. Schis zelojuſis iſſkai- drojams pa dalai zaur to, ka dſihwe Meln- kalne drufku gaelaiziga, bet pa dalai ari zaur wehleſchanos, apmeerinat Aſtſtreſchu un Serbu waldbas, kas bihſtahs, ka knass Peters Karageorgewitschs Melnkalne dſihwo- dams neſahktu tublit iſzelt Serbijā nemeeruſ zaur Serbijas trona melleſchanu. Ja Au- ſtrijas un Serbijas waldbas buhs drufku apraduſchas ar notikuſcho prezibū, tad jan- nais pabris laikam atgrieſiſeēs mahjās.

Telegrafo finas.

Peterburgā, 5. augustā. Krašnoje selā
lehgeri Keifara Majestete iehodeen notura
pahrraudību par tureenes kara-pulkeem, kas
pastahw if $57\frac{1}{4}$ bataloneem un $38\frac{1}{4}$ eska-
dronehm ar 156 leelqabaleem.

Wihne, 4. augustâ. Elektriska ifstahde
schodeen tika atklahta no tronamantineela.

Agramà, 4. augustà. Tsgahjuschu naakti bija lauschu nemeeri, tà la kara-pulkam wajadseja ar saweem eervtscheem nemeerigos aymeringat.

Madridē, 5. augustā. Barfelonā, Sewitā
un zītās Ieelakās pilſehktās arweenu wehl
teek apzeetinati, kas pee dumpja nehmuschi
dasibū.

Kahira, 4. augustâ. No wakar lihds scho-
deen ar koleeri nomiruschi tikai 5 zilweti.

Gefchomes finas.

Widsemes gubernas awise ißludina: Daschi gubernatori pee Gefchleetu Ministerijas us Wisaugstaka Manifesta pamatu no 15. maja fch. g. greefschees ar luhgumu, lai tilit atlaifti parahdi, kas no daschadahm personahm peedsenami par schihm personahm dotahm medalahm.

Zaur schahdu luhgumu eesneegschamu un Aleksandera Komitejas raksta pehz preefsch ewainoteem Gefchleetu Ministra lgs ar zirkularu no 30 junija 1883. g. sem Nr. 13025 Widsemes gubernatora lgam darijs finamu, ka Wisaugstaka Manifesta artik. 1. punkte 9 no 15. maja no naudas-makfajumu parahdeem par doteem ordeneem, bet ne par medaleem teek runats, lai tahlaki ta pascha Manifesta artik. IV un V punkte 11 it taisni tizis issazits, ka artik. I, III un artik. V punkts 11 spehls ne-issceepjahs us to summu peedfishchanu, kuras peeder pee ihpaschu eestahschu (instiziju) eenahlschanahm, un us summahm, kurahm, lai gan buhdamas walts valdibai par isleetoschanu, tomehr saws ihpaschs nosfazijums, un ka tapehz Wisaugstaka Manifesta artikulu spehls no 15. maja 1883. g. par parahdu- un Krona pehzrehkiu atlaishamu par skahdehm un saudejumeem ne-ssleepjahs pawisam us tahanahm summahm, kuras Invalidu-kapitalam pefkriht.

Rigas pilsehtas dome pehrn 27. maja, ka sawa laika finots, nospreeda, buhwet ihpaschu „pilsehtas namu“, preefsch pilsehtas waldes un zitu pilsehtas eestahschu eekorteschanas, un eezebla tad kommissiju no 7 domneekeem (Barclay de Tolly, Baumann, Becker, Hillner, R. Kerkovius, Lovis un M. v. Dettlingen), ar to isdewumu, lai ta wisu, kas schai leetä wajadfigs, apspreestu un sawu projektu liktu domei preefschä deht galigas nospreefchanas. Kommissijas pirmais darbs bija, aprehkinat, zif leels plazis buhs wajadfigs preefsch pilsehtas nama, un atrast derigu weetu preefsch wina. Kommissija domä, ka preefsch pilsehtas nama un sehtas buhschot wajadfigs 600 kwadrat-afu, bet ja rehkinot ari eelas libds, kas schi plazi no wisahm pufschm esflehgshot, tad wajadsejshot libds 2500 kwadrat-afu. — Preefsch schihs wajadfigs sawa laika jaw daschi platschi ir tiluschi preefschä likti. No teem, daschadu eemefsu deht, kommissija atrada par nederigeem schahdu: 1) plazi, us kura atrodahs hauptwache, pee pilsplatscha; 2) gruntsplazi starp Schuhmu, leelabs Sirgu- un Gildes eelahm un gildes plazi; 3) sleepas gatwu us Aleksandra bulwara, starp Aleksandra tiltu un Tronamanteneeka bulvari; 4) plazi, kur Bastej-kalns atrodahs; 5) gruntsplazi ar Zehkaba kasarmahm, leelabs Smilshu eelas galä; 6) plazi Daugavmalā, starp Skahlu un Sinderu wahrtreem, un 7) gruntsplazi starp leelo Pils-, Kichteru- un abahm Muhsu eelahm. — Kommissija atrada tikai 4 platzhus par wairak jeb masak derigeem preefsch pilsehtas nama, par kureem wina leek preefschä schahdā kahrtä: 1) par gaseš-eestahdei peederigo plazi pee Tronamanteneeka bulvara, ar fronti us jauno eelu, kas buhtu taisama no eelas pee Neimersa azu-ahrstetawas, pahr kanalu, us leelo Smilshu eelu; par schi gruntsplazi, kas 2017 kwadrat-afis leels, gaseš-eestahde prasot 151,000 rbl.; ja pilsehtas dome schi plazi ne-atrastu par derigu,

waj ja newaretu weenotees ar gaseš-eestahdi makfas deht, tad kommissija leek preefschä: 2) zirkla plazi, ar fronti us Elisabete's eelu, un ja ari tas nederetu, tad 4) bijuscho parahdes plazi, pee Zehkaba eelas, pretim tamoshnas ambareem. — Par scheem kommissijas preefschlikumeem pilsehtas domei drihsumā nahkhees spreest.

Rujenes semkopibas beedriba svehtdeen 24. julija noswineja sawus gada svehtkus. Taï paschä deenä ari pahrskats par beedribas darijschanahm pagahjußchä gadä tika dots un preefschneeziba atjaunota. T. Preedit lgs, kas beedribas darijschanas ilgalu laiku wadijis, atkahpahs no amata un wina weetä eezebla P. Schmidt lgu no Rujenes Karleneem. Atri libdsschinigais rakstu wedejs Swihka lgs atfazijahs no amata. Deemschehl muhsu beedribä ir ari eerabuhschahs diwi, weena otrai naidigas, partijas, kuru kildoschanahs loti skahde beedribas darbeem. Zeresim, ka jaunam preefschneelam isdocees schi kildas nesahli israwet. (B. B.)

Jaan-Sauka. No tureenes mums pee-nahzis schahds sinojums: Par kruſu, paldees Deewam, newaram schehlotees, bet waram Deewam pateiktees, ka muhs no tam ic pafargajis. Rudsi ir puſlihds labi, tikai pastahwigi aukstais pavasaras wehjisch un dīla seema dauds weetä rudsus isnihzinaja, ta ka naw neka lo plaut, jo dauds weetä bija ja-ufar. Alusas un lini itin labi, ihpaschi par s̄rneem waram preezatees, jo reti, ka tik labi ka schogad; meeschi ir plahni, jo ap waſaras svehtkeem bija loti karsti un ta tad tee isnihka. Sahle schogad pa puſi wairak augusje neka pehrn, bet pee tahda pastahwiga leetus newar noplaut, jo reti kahda deena, kur waretu seemu kaltet, wehl tagad plavas pufschlojhs sawa Zahnu apgehrbā.

Tad beidsot wehl japeemin par kahdu keschas sahdsibu, kas isdarita 3. julija svehtdeenas wakara. Minetä wakara aiseet kahds kals B. us turuma ehoschu B. krogu, jo pee mums mehds krogā fa-eet, un tur eepasinees ar ſiwo un bairiti. Te winam nemanot issog no keschas pullstenu, 17 rublu wehrtibā. Schini weetä ari eeronahs brihscham blehchi, kas tikai us tahdu isdewigu laiku gluhn, kur waretu sawu mahksu isleetot. Waj nebuhtu dauds labaki, tad sawus gruhti suhri pelnitus grashus zitur kur nogulditum droſchä weetä, bet ne krogā par ſiwo un bairiti?

A. L-p-n.

Walmeera. Svehtdeena, 21. augustā sch. g. plst. 4 pehz pusdeenas tīs eeswehtits Walmeeras kurlmehmo skolas jaunais nams, un pehz tam plst. 6 notureta mūpat apstiprinatas kurlmehmo skoloschanas beedribas pirmā general-sapulze.

Pee nama eeswehtischanas un pee beedribas dibinaschanas leelā skaitā peedelitees luhds

Skolas kuratorija.

No Lehdmanes. Behdigi, loti behdigi klahjahs muhsu semkopjeem. Jaw wairak ka weseli mehnēt leetus un atkal leetus ir muhsu ic deenischkagis weefis. Teesham, asaras pluhst pahr azim, muhsu lantus usluhkojot, meeschi masini un wehl turklaht apdzeltejuschi. Rudsi gut it wisi gav semi un apakschejee jaw tagad pa dalai sadihguchi un sapuwuschi. Lini tāpat stahn deesgan wahji un kur ari buhtu drusku labaki, tee gut gar semi. Ihsī faktot, uhdens pahriwara deht nekas ari negrib kreetni augt, un kas

ari buhtu audsis, tas gut garschlauku. Seena ewahlischana leetus deht nebuht neweizahs, bes tam semakas weetas ir ta pahrluhduſchais, ka sahlei tikai galotnites ween luhkohahs laukā ic uhdens. Atri dahrsu augt buhs schogad pawahji. — Muhsu semkopjeem ir gan teesham ko baschitees, no ka lai schogad atkal eedsen deesgan leelās pagasta un mujschas makfashanas. — Altihstibas finā mehs Lehdmaneeschi esam ta puſlihds us preefschu tikuschi. Mumis ir pascheem sawa biblioteka ar paprahwu laſtaju ūraitu. Preefsch labdeem 2 libds 3 gadeem mumis ari dīe-dāschanas beedriba peedsimā, bet, ihſu laizinu pastahwejuse, atkal isnihka. Tagad esam nodomajuschi sawstarpiju uguris apdroſchinaschanas beedribu dibinat. Ka wiſā tehvijs, ta ari muhsu pagasta un wina apkahrtne, ir jo leels krogu wairumā, un krodsneeki sawas augstās rentes it weegli eedsenot. (B. S.)

Mausa. „Zehkabinich labs wihrinsch, pats ar sawu maiſit nahk.“ Ta mehdsa fazit wezi kandis, jo teem lunga tihcumds strahdajot pascheem schi laiku maiſes truhkums spaidija, tadeht Zehkabinu gaidija ar preeku; bet daschu gadu schis paleek par wiltneku, nenahk wis ar sawu maiſi un schogad ar' ic Zehkabinich tulschaja pee minis atnahzis, jo rudsus tilai kahdās kalsnainās weetās war plaut, bet no maiſes wehl neka.

Wezi kandis Zehkabinu gaidija maiſes deht, bet mehs to gaidam gluſchi zitas swarigas leetas deht. Schi swariga leeta ir „dīmīts-pirkſchana,“ kuru mums jaw pehrn barons Meyendorfs apsolija, bet schis muhsu pahwaldneels tika us Mausu brauzot 7. oktobri pag, g. faschauts, un ta mums pirkſchana isputeja.

Par semkopibas panahkumeem ir jasaka: gads ir dauds kiplaks ka pehrn. Rudsi bij wiſpahri nemot labi, bet seedeschana teem bij leetus un wehjisch skahdigs, zaur ko iskuſlums knaps; meeschi gan schogad plahni; lini un ausas labi, ja tik Deewa ūalmu nedod, tad buhs labs bagats gads. Seena schi wasarā pa puſei wairak audsis ka pehrn, bet — posts ar rokā dabuſchanu, loti leetains laiks. Kartupeli un kahposti aug loti labi.

No dseedaschanas kopschanas schi naw ne wehſts, kaut gan preefsch schi noluksa ir peenahloschās ruhmes deesgan un dseedataju truhkums ari schi naw, — bet wadona truhſt.

Mudrāis.

No Zelgawas. „Mit. Ztgai“ pefuhits schahds notikums. Atlaistais saldats ūrischus Abholinsch, kas pee Pikkalnes peederigs, tika usnemts pilsehtas slimnīžā, (stalplazi) tadeht ka islikahs, ka tas nebuhtu wairs pee pilna prakta. Nahdas deenas pehz tam, kad tas tur bija kahdu laizinu nodiſhwojis, noteizis aprinka ahrſts Dr. S., ka wiſch us sawu atbildibu neweemu ahrprahktigu slimnīžā newarot ilgaki paturet, pirmahrt tadeht, ka preefsch tahdeem ne-efot nekahdas ihpaschases ectaſes, un otekahrt, ka Abholina peederigee nespēhjot famalfat par wina apkopšchanu. — Abholinsch dabu no krons tikai 30 rublu palihsibas par gadu, ar kams finams, nekahdā wiſe isdoschanas newar atlihdsinat. Wina feewa efot jaw preefsch diwpadsmit gadeem pawisam alla palikuse, un kura tadeht newarot wis pefpalihdset pelnit, bet tai wehl pafchais palihdsibas truhſt. Ihsī faktot: wahjprahktigo aifsweda projam un nodewa po-

lijjas sinaschanā. Polizija nesinaja ne labaka ko eesahlt, ka winu atkal atpakal no suhbit us slinnizu; bet slinniza to nepatur nekhdā wihsē un nowed nelaimigo atkal atpakal us poliziju. Deschuredamais kwar talneks apsinoja A. swaineeni un winai teiza, ja ta negribot nemt libds sawu swaini, tad winam zits nekas ne-atleekot, ka to sikt issweest us celas un pamest sawam liktenim. Nabaga feewina nogahja ar gruhtu fredi pee fawas mahfas, A. feewas, un isteiza tai, ka tahs leetas stahwot. Allā, no dwehseles ifbailehm pahremanta, lubdsawu mahsu, lai no Deewa puſes wahjprahligo pee winas newedot, jo schi tatschu newarot nedz par winu gahdat, ne pat winu usflatit; gan jaw polizija gahdaſhot, ka winisch atkal slinniza tilſhot uſnemts. Zik mai abju feewinu luhschanas tika eewehrotas, redsams no tam, ka kahdā nowakare, ap plkt. 7, neredsigas istabas durwis lehni atdarijahs un polizists, nelaimigo pa durewn iſchirbu istabinā eebahſis, pasuda. Wahjprahligais kluſi gluhejja wiſ aplahrt, it ka gaididams, ko wehl ar winu ifdarihs. Bet wina spehki ari bija jaw deefgan nogurdinati un tas wehletees wehlejahs pee duſas tilt. Mama haimneks libds ar pahri libseedfihwnekeem pataifija winam gulu weetu zik labu wareja un norunaja, pahremainus winu usflatitees, lai allās feewinas hailes remdetu. Otrā deenā pehz launaga bij faimneekam ja-iseet. Abus laulatus draugus winisch pameta eesnauduschos. Schleet it ka wahjprahligais us tam tik buhru gaidijis, jo tillibds ka usraugs bij pa durwim ahrā, pamodahs allā no atwilnes tschihſteſchanas. Wina usfauza bailigi sawam wiham, ko tas tur meklejot, bailvdamahs, ka tas nepanemtu winas mantibu, kahdns rubulischus naudas, kas tur bij paglabati. Atbildes wina nedabuſa, tikai dsirdeja, ka kahds par papihreem tschabinahs. Pa brihtinam wina zehlaħs augħċha un, rokahm taustidama, luu koja fasseegt galdu, negribedama wahjprahligam tur kaut ilgaki wadtees. Bet wina tur neka ne-atrada, tikai dsirdeja, ka winas funitis fahla mardet. Ked schunelis nebuht negribeja apluſt, wina atwehra durwis, faukdama pehz palihga. Kaimisch N., ifsfirdis winas kleedseemu, eesteidsahs paſchulait, lai wehl weenahm aſſin noſtrehjuſcham ahrprahligajam waretu ifseaut no rokahm pužnaf, ar kuru winisch bija fewaklu pahrgreeſes un grasiyahs ta aſſumu wehl taħtaku ifmeħginat. Tuhdal fuhtija us poliziju un pehz ahrsta. Gruhti eewainota jam fassehja wainu un aifsweda us pilseħtas slinnizu. — Laikam ni winu tur paturehs kahdu laizimu un nedfihs wairi us poliziju, jeb winisch driħsumā pahrees us labaku dħiħwi, kur tam laizigas apgħadibas wairi newajadsehs. Tur tiks atmaksi bex spehka paliklu ħaġa tehwijas apsargataja nopolni. Scheit winisch war hadā mirt.

Dschuhfsteſe puſe. No tureenes waru ſchahdu behdigu atgadijumu pauehſtit: Pehtermuiſchās uhdens-ſudmalās (dſirnawās) 22. julijsā pehz puſdeenaſ noslihla ſudmalu dihki minetā melderā mahſas dehlinsch, 2 gadus un 4 mehnieschus wegs. Behrninsch no ziteem leeſakeem behrneem noſlihdis un dihka malā ſmiltis dihki behrdams, tur par galwu dſilumā eelritis un noslihgis, laikam kahja wi-nam paſlihdejuſe. Tehws ap ſcho laiku ne-bijis mahjā un mahte bijuſe uſ qutas.

Knischlu jeb obu neweenâ wafarâ naw til
dauds maniti là schini flayjâ wafarâ. Kahdu
wakaru gae meschmali staigajot, pamaniju
wirs kokeem là duhmu stabus weetu wee-
tahm, nemias newareju isprast, kas tee par
tahdeem duhmu stabeem. Klaht pec-eedams
eeraugu leelu milsu knischlu puhli no semes
nesaredsamâ au gftumâ, isskatiyahs là melna
leetus struhkle un winn dseesmu dimdefchana
gaudrihs tà isklauijahs no tahleenes là ku-
lamâs maschines spolu ruhfschana. Tahdi
knischlu stabi minetâ wakara bija nesflaitami,
kuuu wirsgali nebijsa faredsami.

J. Selga.

No Kandawas. No tureenas „B. W.“ dabujis schahdu sinojumu: Schim brihscham mi ir Latweescheem laiki, kahdi reti kad peedishwoti. Nepeeteek ar to, ka Wahzu laikraksti im Zelgawas „Latweeschu Awises“ tos wiſadi pet un nonizina, bet ari dſihwērauga Latweeschu ſemneekus daschadi ſpecht un tredit. Da Enguras meschlungſ, kollegiju ſekretars barons von Strombergs, kam tagad ari ſinachana pahr Kandawas meschlunga mescheem, fahl Kandaweekus wajat, ihpaschi ſunu deht. Libds ſchim warejam funus nemt pee lopeem libdſi ganibās, kad teem bij likumā noſazits kluzis kallā. Bet tagad jaunais meschlungſ pawehlejīs, ka nekahda ſuna naw brihw libdſi nemt gands, lai ari tam kluzis buhtu ap kallū. Mehls libdſi ſchim ſinajam, ka likums atlahwa funus ar kluzi pee lopeem nemt, tagad leekahs, ka wezo likumu buhs atzehlis lahdſ jauns likums, jo zitadi jaunais meschlungſ newaretu dot minetās pawehles. Sazifim, ja ari buhtu jauns likums, tad tomehr newaretu uſ reiſu no ſemneekem, kuri wehl no ta it nela neſin, pagehret tuhlit strahpes naudas, jo jauns likums, kas wezo atzel, jadara ſemneekem ſinams, un ja tad tee winu ne-ee-wehro, tad tikai war pahrafahpeju ſodit. Bet meschfargi aif kruhmeem apluhko ganus, waj newaid wineem ſuni libdſi, un tad, neweenam it nela neſinot, pagehrt strahpes naudas, kaut ari gana tuwumā meschfargi buhtu kahdu ſweschu ſuni eraudſijis. Kad ſaimneeki libdſi, lai pawehſta teem jauno likumu, tad to wiſ nedara, bet atbild: „Ja nemalſafeet strahpes naudas, tad ralſtischu uſ pilſteſu, lai peedſen. ſuni nemas naw preeſch lopu ganifchanas, bet tikai preeſch mahju ſargafchanas, lai sagli ne-eelauschahs.“ Newaram deegan iſbrihneteres pahr tahdahn domahm. Kur gan ſuns ſemneekam wehl wairak wajadfigs, ne ka preeſch lopu ganifchanas? Mumſ labſ lopu ſunis ir daudſ ko wehrtſ, tas iſpilba weena, pat wairak gani weetas. Ka lopu ſuneem tahdſ leels ſwars, to war noſkahrſt no ahrſemehm, kur daschias walſtis lopu ſunis daudſ wairak kopj un aiftahw, ne ka kweſchkuſ un fungu ſunifchus. Da par peemehru Anglija makſa par kweſchkeem un dahmu ſunifcheem leelu leelas nodoſchanas, turpretim par gani lopu ſuneem it nela, waj tikai neezigu nodoſcham. Bet muhſu meschlungſ grib mumſ eestahftit, ka ſuni nemas ne-efot preeſch lopu ganifchanas un tos ne ſola nedrihkfot no mahjahm laift ahrā. Tahdi noteikumi fazet tikai weltigas kildas.

Latweetis, apluhkodams „Latweeschu Awi-
schu“ tumshos zenteenus, ne-atstahj ari ne-
eewe hrotu to weetini, no kuras „Latweeschu
Awises“ turpmak sanems sawus gaifmas

starus, proti Grobini. Muhsu beedris raksta tå:

Deevs vēž ūwas ne-īsdibinajamas gu-dribas ir apšwehtijis muhs ar jo tuvu zee-minu, kaimiņu jeb nahburegu: no julija mehnēšča ūabot, mahzitais Weide kungs atstahjis ūawu Waltaiku draudzi un pah-weetojees Grobinā. Par redaktoru Weide kgs wehl paleek . . . Tā tad mums kursemes Lejas galā buhs diwas awises: Leepajas awise („Latveetis“) un Grobinas awise („Latvee-ju Awises.“)

Bet daschi no muhsu attahlaeem lasita-
jeem warbuht wehl neka nebuhs dsirdejuschi
par Grobini. Zaur „Latveeschu Alvischu“
apmeschanos Grobina, ka droschi paredsams,
paliks slawena un daudsinata wisâ Latvija;
tadeht, sawu tautu eewehrojot, mums jastei-
dsahs, pañneegt par Grobini tuvalas finas,
lahdas ween spehjam.

Grobina naw wis ta leelaka pilsehta pa-
faulé; winai tikai weena weeniga eela, ko
laudis daschreis faulkà par „Grobinas desu.“
Wina gut lahdas desmit werftes no Leepajäs
un apdihwota pa wiśleelakai datai no Is-
raela behrneem. Zaur Izigeem un Mau-
ſcheeem Grobina gan nepaleek foſchaka par
Waltaikeem, bet zilwekam, lam firðs weetä,
naudas maks kruhtis, tas weena alga. War-
buht gan, ka ar Izigu un Mauschelu pa-
lihdibü war labali ſregus miht, ſlibperus
ui Leepaju wadat un zitadi nagotees, —
pehz tam, tad kahda „Wahzu“ braudses ſkola
ar Latweeschu behrneem jaw ſen kakkä cemeſta.
Bet tahdeem, ko fauz par „grobijahneem,“
wiſas tahaſt leetas firði nespreeſch . . .
Bet pahr laudim runajot, mehs leekamees
peemirfuschi paſchu pilſehtu Grobinu, lai gan
pilſehta bef laudim naw domajama. Grobinai
laudis joziga flawa. Par „Grobinas desu“
mehs jaw runajam. Peemineſim tik weyl
„zeli uſ Grobinu,“ ko ari mihiſu weetigä
Wahzu mehle ſin („der Weg nach Grobin.“)
Kad lahdas Schibdinſch, kas neſa apkahrt
bildes, wiſu ſawu foſcho bagatibu ifrahdiſis
un lahree luſkotaji praſa, lai wehl ko pa-
rahdot, tad ſtikotais Leifers ſaka, ka wiſch
nu parahdiſchot pehdigo, wiſuſkaſtako bilden
proti: „zeli uſ Grobinu.“ To ſazidamis,
wiſch apgreesch lahdas ſawahatas bildes
netihiro „otru“ jeb „tauno“ puſi, un — wiſi
luſkotaji gaſredi paſmejahs. Zapat ari „zeli
uſ Grobinu“ rahda kroßſineeki un ſchenkeri
Eldigeem dumpigeem ſchuhyubehrtuleem toſ
iſſweeſchot pa durwin ahra.

Vilsehtu apluhkojušči, apluhkoſim to ſwaru, kahds kaiminam preeſch kaimina. Labi kreetns kaiminsch ir dahrgs un mihiſch latru brihdi; preeſch wina arween ir klahts galbs, draudſigs wahebds, palihbſiga roka. Zitadi ir ar nelabu nekreetnu kaimini. Preeſch nelaba nekreetna kaimina mehdj ſehtas jeb schogus zelt augſtaki, durwis flehgt zeetaki, modrigi fargatees darbds im wahebds. To wiſu ſinadams, Leepajas „Latweetis“ newilot ſewi jauta: kahds gan buhs wina jaunais Grobinas zeeminisch, jeb labaki ſakot, kahda gan buhs wina jauna Grobinas zeemite? Zilwelam ar zilweka ſirdi wedahs domat no ſawa tuwaka arween to labako. Ta ari ſchinī reiſe nūms waretu eefchautese prahtā: waj til „Latweechu Awises“, tuwak atnahkuſchas pee muhſu Baltijas juhras mahminas, kas ar ſawu tihro gaisu un dfeſtreem wilneem ſpirdſina meefu un garu, — waj til muhſu

"Latvees̄hu Awiſes̄" nebuhs̄ "želā uſ Grobinu" nometuſchāſ ſawu wezo nelatwiſko ſpalwu un dabu. Bet — deemschehl maſ gan zeribaſ!

Palkawneelo Komisarowa, Keisara Alekhan-
dra II. glahbeja, meita Natalija, kas mah-
zabs Pawlowskas institutā, kā "Now. Wrem."
dsirdejuše, pabeigšot drihsī fawu mahzibas
turšu. Institūtā wina tikuse ušnemta uš
Keisara pascha wehleschanos. Winsch to koti
mihlojīs un, wehl našu efsoschu, labpreaht uš
faweeem ziegaleem schuhpojīs.

Mastawā strahda ar jo leelu svehtibu kahda beedriba, kas sauzahs „beedriba preefsch fortefu apgahdaschanaas nabageem.“ Taniš 20 gadds, famehr beedriba pastahw, wina ir eemantojuse freetni kapitalu; schim brihscham wina dod patwehrumu 1354 perfonahm, kas eekorteletas 21 namā, un bes tam ustur diwi nabagu namus, weenu wißpahrigu skolu un weenu skolu preefsch neredsigeem behrneem. Pagahjuschā gadā tirkotajs Tifanows pasneedja loti bagatu dahwanu — namu, 800,000 rbt. wehrtibā. Schint namā ir 38 fortefi, no 1 lihds 4 istabahm, kas nabagahm familijahm teel ißihreti par 3 lihds 10 rbt. par mehnesi.

Ij Harkowas. Harkowas semstibas walde sawā pehdejā kahrtigā sehdešchanā nospreeda luhgt augstačku waldibu, pahrgrosit rekruschi peenemšchanas laiku. Ir finamis, ka rekruschi teek peenemti katrā gadā novembra mehneſi. Schini laikā jaw walda nereti leels aufstums, tā ka rekruschi, kam beschi ween sawa rinda jagaīda plileem, laileem, nelurinatās pagasta mahjas iſtabās, jeb ari zitās lihdfigās ruhmēs, daudſreis ſtipri jo ſtipri ſafaldejahs. Wini pawadoneem radeem eet wehl ſlikati: ne-atrasdami ſweschā zeemā mitelka, wini ir peespeestī aufstās naktis pawabit uſ mitras, aufstas un dublainas ſemes, netahk no pagast-mahjahm. Tam lihdsigi eet ari pilſehtās, kur, nerunajot jaw par ziteem ſlikumeem, leelā wairumā uſ loſeſchanu ſafaulteem puischeem un wini pawadoneem weſelahm deenahm jastahw ſem failas debesī, kur tee ſaldami un nihldami gaida ſawu preefchā faulkchanas rindu. Bee tahdeem apſtahlteem daschs labs zaure pahraf leelu ſa-aufſteſchanos pilnigi ſamaita ſawu weſelibu, bet leelakā dala eefauktō, newaredamī panest aufſtumu, taifa trofni, par ko tad wehl wainigos ne reti deesgan bahrgi ſoda, lai gan pee nemeera naw nemas wainigi eefaultee jaunee ſaudis, bet brihsak paſchas kommisijas, kas ne-apgahdā preefch wineem peeklahſigu telpu. Scho wiſt ee-wehrojot, Harkowas ſemstibas walde noſpreeda, luhgt kara- un eelfchleetu ministrus, pahrzelt rekruschi eefaultchanas laiku no novembra uſ oktobra mehneſi. — Bes tam wehl no Harkowas ſino, ka tureenes nesen notureta laukſaimneezibas ſapulžē profesors Zenkovskis turejis loti plaſchi un kreetni iſſtrahdatu rumu par Sibirijsas mehra eepoſteſchanu aitahm, pehz ſinamis Pastera metodes. Profesors Zenkovskis un Rajewskis bija ſuhtiti no Kreewu ekonomiſkas beedribas uſ ahrſemehm, lai wini tur uſ weetas jo ſihki eepaſihtos ar Sibirijsas mehra potefchani. Franzija ſchihs ſehrgas potefchana jaw tā iſplahtiſeħs, ka pat knapalee ſemneezini ſamet naudu kopā un ſawahm aitahm leek eepotet fehrqu. Ari pee mums Kreewijā

profesors Benkowskis jaw 7 mehneschus no-
darbojahs ar schahs sehrgas eepoteschanu
aitahm un la if panahkumeem redsams, tad
wina puhlini leelisli isdewuschees.

Sibirijs, schai leelā plaschā semē, ir wiss
ar dauds leelaku plaschaku mehru jamehro,
ne kā zitur. Tā ari nosegumi un scho no-
segumi teesachana. Kābds aprinku preelsch-
neeks Kanslā, ar wahrdū Wasiljewš, tik tra-
fiski leetojis sawu waru — līkumeem un
zīlvezībai par spīhti, kā wina prozeses altes,
kā Wahzū Peterburgas awise stabsta, esot
pee-auguschas lībds 60,000 lolknu leelas.
Preelsch scho aktu weschanas bijuschi feschī
siregi wajadīgi; tilpat dauds zīlweli bija
wajadīgi preelsch aktu sapakaschanas guber-
nas waldes skapjōs. Vehz leetas prateju
domahm, prozeze warehs nahkt gubernas
waldes spreeschanā ne agrak kā 1885. g.
beigās un tad ne agrak kā 1888. gadā warehs
nahkt zaurskatischanā pee Meetruma-Sibirijs
wirspahrwaldes un schi zaurskatischanā, kā
domajams, ari ne agrak warehs buht pabeigta
kā ap 1892. waj 1893. gadu, un ja prozezi
buhtu ja-eet wehl lībds senatam, tad wina
drošchi veedsihwos diwdejsmitā gadu simtena
sablumu.

Ahrseme's signs.

Politikas pahrska. Melnikalnes ieb Montenegro waldneeka wezaka meita, kas ari ir Melnikalnes tronamantineeze, tapehz ka Melnikalnes waldneekam naw dehla — schi, proti prinzeze Sorka taifahs appregetees ar knasu Peteri Karageorgewitschu. Schai prezibai, ka paredsans, buhs leels politikas fwaars preefsch Serbu tautu faweenoschanas. Par jcho leetu pehz muhsu deenias avisies pasneegsim kahdas jnas. — Melnikalne ir itin masa walstina, kuras eedfihwotaju slaitlis nefasneids ne pusi no kursemes eedfihwotajeem, waj tadeht preefsch pasaules war gan buht leels fwaars jautajumam, kahds waldneeks kahp us Melnikalnes trona? Tomehr leeta isskatahs zitada, kad apluhlojam winas swaru ar ziteem apstakleem. Melnikalnes trona jautajums stavh fakarā ar wifas Serbu tautas jautajumu. Balkani pussalā jeb Turzijā dsīhwo diwas Slahwu tautas, Serbi un Bulgari. No schihm tautahm naw neweena faweenota weenā walsti. Kad Turzija reis irs, tad laikam tas notiks. Serbu tautas faweenoschanahs weenā walsti gruhtaki panahlama kā Bulgari tautas faweenoschanahs. Serbu tauta isdalita starp tschetrohm walstum, no kureahm diwas ir patstavhwigas Serbu tautiskas walstis: Serbija un Melnikalne. Ziti Serbi dsīhwo pa masakai dalai sem Turzijas waldibas, pa leelakai dakai sem Austrijas-Ungarijas waldibahm. Lihds schim Serbijai bija leelaka zeriba, peemeenot few zitas Serbu semes, jo Serbija dauds leelaka par Melnikalni un winas waldneekam lehnina nosaukums. Ispostit jeb peefawinatees Melnikalni Serbijaas lehninsch aau newareja zeret

jo Melnkalne teek no Kreewijs aiftahweta; turklaht Serbijas lehninsch Milans pagah-juſchdōs gaddōs arweenu wairak fahzis tuwo-tees Austrijai un wina ministerija strahda wairak Wahzu garā neka tautiskā garā, zaur to pee Serbeem zehluſees stipra partija pret lehnini Milani. Schi partija wairak sawas zeribas mi greech us Melnkalni, tapehz ka Melnkalnes knass Nikolajs ir wihs, kas walda ihstā tautiskā garā. Zaur sawu duh-

schigo istureschanos karâ pret Turkeem winsch eeguvis pee wifas Serbi tautas leelu swaru, dauds leelaku neka lehninsch Milans. Wi- seem Serbeem wairak patiktos, saweenotees sem Melnkalnes knasa waldbas. Melnkalnes knasam par labu ari nahk Kreewijas draudsiba. Bet Melnkalnes knasam Nikolajam naw nekahdas sewischkas teesibas us Serbijas trona. Wina zilts pee Serbijas atswabinashanas no Turku wirswaldbas naw lihdsstrahdajuse.

Schahdas teesibas mi rodahs zaur knasa
Nikolaja wezakas meitas un tronamantineezes
prinzeses Sorkas isprezefschani knasam Pe-
terini Karageorgewitschu. Karageorgewi-
tschu ziltij pee Serbijas atswabina schanas
wehl wezakti nopolni neka Obrenowitschu ziltij,
pee kuras peeder Tehnisch Milans.

Karageorgewitschu zilts sehdeja agrak us Serbijas trona nela Obrenowitschu zilts; winai tadehk Serbu tautas azis leelas teesibas us Serbijas troni un paščā Serbijā wehl schim brihscham slepeni pastahw partija, kas nopeetni us tam domā, isdewigā brihdi padisht Obrenowitschus un uſzelt us Serbijas troni Karageorgewitschus. Schi partija Serbu valdibas tagadejās netantiskas politikas dehk arweenu stiprakl isplahtahs. Ka mehr Melnkalnes knasa un Karageorgewitschu teesibas bija schirkas un pa dafai stahweja weena otrai preti, tamehr Serbijas Lehnninam Milanam masak bija jabihstahs; bet zaun mineto prezibū abas Obrenowitschu preteneeku ziltis teek faweenotas un abu peektiteji sahks weenprahrtigi strahdat. Knass Peters Karageorgewitschs ir sawas zilts galwa, un wina jauna laulata draudsene ir Melnkalnes man-

Saldui dumpim Badajosā (Spanijā) leefahs buht dīslaka fakne, neka iš pirmā sinojumā bija redsams. Ari Nagerā un Barfelonā bijuschi nemeeri. Lehninsch atwehlejīs ministerijai, kaut kura Spanijas malā pehz wajadības issludinat kara-slikumus. Tādā pāwehle nebuhtu dota, ja nemeeri buhtu pāwīsam ne-eewehrojami. Par dumpja mehginajumū Bajadošā nahk wehl schahdas ūhkakas finas: Dumpja zehleji bija weetīgās republikaneeschu awīses isdeweiji, diwi palawneeki un daschi ziti wirsneeki, kureem saldati klausījuschi. Dumpis iszehlees nakti no svehtdeenas iš pirmideenu un dumpineetu pīmais solis bijis, apzeetinat weetīgo gubernatoru, weetīgo kara-pulku wirsgenerali un zitus augstakus wirsneekus, kas nebija dumpja dasibneeki. Dumpineeki panehmuschi līhds Badajosēs kara-lahdi, kura atradees 750,000 pesetu. Tā tad wini ar itin tukschahm rokahm nenonahk Portugalē. Pehz Spanijas waldbas sinahm spreeschot, jadoma, ka sehis saldui dumpis Badajosā tik ahtri iszehlees un heidsees kā līhds israhdijsuns iš ūkatiwes.

Saldatu dumpji Spanijā naw nekas rets. Pa leelakai dākai tee teek isrihkoti no gene- rafeem un wirsneekeem, kas dušmigi uſ wal- dibu, ka neteek deesgan ahtri pa-augstinati. Dumpja zehleji, ka fayrotams, nekad kļāji nepaſludina tahda dumpja zehloni, bet melle ūlept sawu paſchu godkahribu ūem kahdeem politiskeem zenteeneem. Tee uſmetahs tai partijai par aifstahwetaju, kas tai brihdi ar waldibu naw meerā. Schim brihscham tahda partija Spanijā ir republikaneeschi un tadehi

Dumpja zehleji issludinajuschi republikaneeschu dumpi, zeredami, ka dauds laufschu peedali fees. Bet aprehkins naw isdeweess un dumpja zehleji steigschus aissbehguschi pahri par Portugales robeschahm. Algrakds laikds karspehka dumpji Spanijā nereti isdewuschees, panahkdam i ministerijas gahschamu un waldibas pahrgrosschamu. Dumpja wadonis tad daschkarf palika par ministru preeeschneeku waj zitu augstu amata wihru, un lihds ar winu tika pa-augstinati wirsneeki, kas tam bija pee dumpja palihdsejuschi. Tab nu dauds kreetnako Spanijas politikas wihru peedalijuschees pee scheem dumpjeem un dumpji beeschi isdewuschees, tab Spaneesch ar teem loti apraduschi un ne-eerauga dumpja zelschamu par leelu noseeegumu. Senatā par peemehrū lahdus gabus atpakał fapratiqakee un kreetnakee generali un politiki klaji isfazija, ka tee eeraugot par atlautu, katra brihdi iszelt dumpi, ja waldiba pehz winu domahm ne-ispilda sawu peenahkumu. Ta ir sihme, ka Spanijā wehl laba kahrtiba naw nodibinajusehs.

Wahjija. Netik Erfurtā (kur Luters augst-skola mahzijees), bet ari Eisenachā (Lutera dīsimshanas weetā), schinis deenās isrihkoti Lutera jubilejas svehtki. Erfurtas studenti isrihkoja svehtkugahjeenu Eisenachā, kas no weetigahs Luteru komitejas bij isgrefnota. Svehtku gahjeens tika no Lutera komitejas apsweizinats un tad dewahs us Wartburgas pili, (kur Luters ilgaku laiku dījhwojis flepenibā un pahrtuslojis vihbeli no wezahm walodahm Wahju walodā.) Wartburgā bij atbrauzis Sakschu - Weimares leelherzoga wezakais dehls, kas fanehma svehtku weesus. Professors Lipsius tureja svehtku runu.

Franzija. Tagadejā gadu desmitā (1883 līdz 1893) kriht tschetas jubilejas, kas svinamas par peeminu notikumiem, kureem zilwelū un tautu attīstības finā loti leels swars. Pirmā jubileja ir Lutera jubileja, kas tilts svineta ūcha gadā, kad pagahjis 400 gadu pēc Lutera piedīsimšanas, ar kuru stāhw fakarā leels tizibas reformācija un winas augki. Otrā jubileja buhs 1889. gadā, kad buhs pagahjis 100 gadu pēc leelās Franzuschi rewoluzijas izseklīšanahs. Schai rewoluzijai, kā finams, bijis leels swars preeksch Eiropas jaunlaiku politiskas attīstības. Trešā jubileja svinama 1892. g., kad buhs pagahjis 400 gadu pēc Amerikas atklahjuma zaur Kristoſu Kolumbu. Ar šo atklahjumu, kā finams, stāhw fakarā tirdznežibas, dabas finatnibas u. z. attīstība. Amerikas atklahjejs Kristoſs Kolumbus bij no dīsimuma Italeetis, kaut gan winsch atlāhja Ameriku Spanijas deenastā. Par wina dīsimšanas weetu lībds ūchim pastahwejuſčas maldigas domas. Kolumbus tika faults par Genueeti, kas ejot dīsimis Genuas pilſehtā, bet jaunakee iſmellejumi peerahdījuſchi, kā ta naw pateeſiba. Kolumbus dīsimis Korsikas fala, Kalvi pilſehtinā. Tā kā Korsikas fala tagad peeder Franzijai, tad Franzuschi tagad fahkuſchi lepotees ar Kolumbu, kā ar sāwas walts pilſoni. Franzuschi tadeht nodomajot leeliski svinet mineto jubileju, bet atlaut ari zitahm tautahm pee tāhs peedalitees, tā kā jubilejas svehtki buhtu starptautiski. Nodomātods jubilejas svehtkds tee grib Kalvi pilſehtinā užselt Kolumbam pee-minekli.

Italija. Par semes trihzejumu Isklijas salā Neapeles profesors Palmjeri nesen de-
wis isskaidrojumu Wihnes awises „Neue
freie Preße“ korrespondentam. Ij ūha is-
skaidrojuma redsams, ka semes trihzejums
Isklijā ne-efot zehlees no uguns spehleem
semes eekspresē, un tadeht ari ne-efot skai-
tams pee ihstajeem semes trihzejumeem. Ij-
stei semes trihzejumi neparahdotees weenā
semes gruhdeena, bet ihsta semes trihzeschāna,
proti semes gruhdeeni bes rimshanas welko-
tees lahdas sekundes no weetas. Isklijā
turpreti arweemu bijis tik weens gruhdeens.
Pawisam faslaaiti gan trihs gruhdeeni, bet
tee bijuschi weens no otra zaure wairak se-
fundehm schirkri, kā tas pee ihstajeem semes
trihzejumeem (kas zelahs no semes uguns
spehleem) nelad nenoekot. Uri sagahsto
ehlu apluhkofschana peerahdijuse, ka ehlas
nesagahsuschabs no ihsta semes trihzejuma,
jo pee pehdejā sagahsto ehlu drupas teekot
pawisam zitadi iskaijitas. Schoreis ehlas
efot peepeschī it kā kritisches us apakšchu.
Pee ihsta semes trihzejuma laudim efot daudz
weeglaki glahbtees if nameem, nela tas scho
reis bijis Isklijā. Schē wiſi nami zaure weenu
peepeschī semes gruhdeenu us reiſi sagahsu-
schees un aprakuschi wiſus zilwekus, kas
namds atraduschees. (Divi wehlaki gruh-
deeni naw padarijuschi nelaimi leelaku.) Pee
ihstajeem semes trihzejumeem nami tik ahtri
nesagahschotees, un tadeht namu eedsihwo-
tajeem daschlahrt efot deesgan laika, isskreet
ahrā, eekam nams pawisam sagahschees. Ta-
gadejais semes trihzejums Isklijā laikam efot
zehlees no semes peepeschas grimshanas us
apakšchu. Kasamitschola un zitas zaure semes
trihzejumu ispostitas weetas stahwot us trachita
klintim, sem kureahm atrodahs leela mahla
lahria. Pehdejā jaw ilgus gabus pastah-
wigi efot tituſe israfta zaure mahla melleta-
jeem, kas rakuſchi apakſch semes gangus.
Schi mahla israkschana jaw no wezu wezeem
laikeem bijuſe eerasta un preeksch winas
nepastahwejis nelahdas uslubhofschanas. 1831.
gada inscheneers Dschordano ismeklejis lah-
dus no mineteem gangeem un tad finoſis,
ka Kasamitschola reiſ sagahschotees, ja mahla
rakschanas darbus turpinaschot. Wina fino-
jums netizis eewehrots un beidot pilnigi
aismirfts. Tik tagad, pehz notikuschahs ne-
laimes, atkal to atgahdinajuschees. Warbuht
ka mahla razeju darbam wehl peenahzis klah
oglu skahbes spehls. Isklijas salā loti daudz
mineralisku ihdenu, kure oglu skahbe war-
buht pataisijuſe klinti irdenaku. Zaure wiſu
to tad Kasamitscholas sagahschanahs efot
isskaidrojama. Professors Palmjeri ir weens
no wezakeem un labakeem semes trihzejumu
un willanu (ugunswehmeju kalmu) pehtita-
jeem. Winsch tagad 77 gabus wezs, un
jaw 35 gabus pastahwigi islubhlo un ispehti
Wesuva kalmi, us kura atrodahs sinatniska
obserwatorijs preeksch gaifa un wiſadeem
dabas pehtijumeem, sem professoora Palmjeri
wadischanas. Ta tad Palmjeri wiſlabakais
spreedejs semes trihzejuma jautajumds, un
wina isskaidrojumam laikam buhs taifniba.

dausijuschi pee durwim un brehkuschi, lai eedfishwotaji muhkot is nameem ahra, jo pat-laban no profesora Palmieri (pasifstamā se-mes trihzejuma pehitaja) is Wesuva kalna obserwatorijas dabuta telegramma, ka semes trihzejums Iškija stahwot fakarā ar Wesuva kalna strahdaschani un ka wisdrihsfakā laikā ari Neapēle buhschot semes trihzejums. Wini, schihs finas ispaudeji, esot no polizijas suh-titi, usajinat eedfishwotajus, lai pee laika glahbjotees. Ta la wiſi laudis bija zaur semes trihzejumu Iškija isbaideti, un finaja, ka profesors Palmieri nesinos neekus, tad tee steigschus muka is nameem ahra. Išbih-schanahs bija leela, un fina par gaidamo semes trihzejumu Neapēle tika zaur awishu korrespondenteem tulit isplatita pa wiſu Ei-ropu. Bet kad isbaideetee laudis sahka par leetu tiwaki apwaizatees pee polizijas, tad schi nedī no gaidama semes trihzejuma, nedī no usajinajuma, lai eedfishwotaji sargajotees, nela nesinaja. Tuhlit mi zaur pilsehtas te-legrafu peeprasijsa pee Neapeles gubernatora, bet tas ari nela nesinaja. Gubernators tuhlit zaur telegrafu peeprasijsa pee profesora Palmieri, wai wiſch islaidis mineto telegrammu. Palmieri atbildeja, ka nelaħdas telegrammas ne-esot suhtis, ka Wesuvs itin meerigs un nelaħdas semes trihzejums ne-esot gaidams. Laudis mi bij apmeerinati, bet pa tam bij pagahjusčas dasčas stundas, un kad tee at-greeſahs fawds namds, tad atrada, ka tē bij isdaritas leelas saħħibas. Polizija eesħafkuje schai leetā ismellejumu.

Danija. Kahlis inscheneers fastahdijs preeskħlikumu, taifit zeetu d'selfstiltu no Jit-landes puissalas par maqso Veltu u falu Finen. Wisschauraka juhras weeta atrodahs starp Snolhoju un Kongebromi un ir 750 metru plata. Sché grib taifit tiltu tai pa-ſchà wiħse, kā tee taifiti pahr platahni upēhm. Weenā tilta weetā grib eetaifit klapi preeskħ kugu zaurlaisħanas.

Nigas un Vidzemes Latveesku deputāžija.

Sem ſchi wirſrakſta Widſemneeka kungs paſneeds par deputaziiju aprakſtu, ko ari fa- weem laſitajeem paſneedsam un kaſ ari bija nodrukats „Balſi.“ Peterburga jeb Petrapils, — ta Latweescheem jaw ſinama ſen ſen. Latweeschi ſkatahs uſ ſawa Leelwaldneeka viſehtu, uſ Peterburgu, preezigahm, zeribas viſnahm azim. Latweeschi peemin un iſſauz Peterburgas wahebu muhſcham ar labpatiſcham. — Gemeſlis ir wiſeem ſinams, tadeht ta. Latweeschi no Peterburgas ſagaidiſjuſchi un ſanehmufchi ſawu brihwibu un daudſ zitas ſawas zilweku un pawalſtneeku teefibaſ, kaſ teem bij atneintas laiku no laika. Pe- terburga tadeht bijuſe Latweeschi zeribas ſwaigſne, wim u bahlaſ uguntinſch wiſdſ ſi- tene negaifds, uſ kuru tee alasch tad ir ſtuh- rejuſchi un ſtuhre ir wehl ſchodeen ſawu tautas dſihwes laiwinu. Dauschu mutē ir tagad wehl daudſ ſtabstu no pagahjuſchā gadu ſimtena, ka Latweeschi pat kahjahn gahjuſchī uſ Peterburgu „iſluhgtees ſchehlaſtibaſ“ no Keiſara; ka daschi zelā miruſchi, ka ziti da- ſchadu ne-iſdewibu deht nolikuſchi ſawas ſchehloſchanahs grahmatas zelmalā ſem kahda aktmena, aif Narwas, waj Famburgas, kure tahs wehl tagad eſot; ka ziti zelā atgreetti atpakaſ, daschadi ſibeli u. t. t. (Tāpat ſtabsta, ka daschi pagasta laudis uſ Peterburgu we-

duschi soñis, zahlus, olaš, medu saweem „kungeem.“ Sauz ari pat wehl ſchos „Peterburgas gahjejuš“ un wedejus pee wahrda, jo tikai teem bijuschi kalti rati un tee ween tad warejuschi uſnemt tahko zehu.) Taks paschas liktena ſaites ſaifta Latweeschus ir wehl ſcheden, fa wini alaſch ar labpatikchanu un leelalo zeribu ſkatahs turp us Peterburgu. Ari pehdejds gadds Latweeschu tauta zaur ſaween behrneem wairak reiſes noſuhtijusi ſawas wehleſchanahs, ſawu pawalſneeku pa- dewibū us leelo waldbas pilſehtu, pee ſawu Leelwaldneeka kahjahn. Un ta lihds neſen pagahjuſchās deenās, kur Augſtakais Kree- wijas waldineeks walſtibas kroni galvā ligis, Latweeschu, lihds ar ſintu ziteem Kreewijas apgabaleem un pilſehtahm, noſuhtija ſawu laimes wehlejumu, iſteiza padewibū Wina Majestetei Keiſaram Alekſandram III., wina augſtai laulatai draudſenei, wina namam.

Bij pats ſtaiftakais gada laiks un loti jaukas deenās, kad Latweeschu deputazija, daschi 16., daschi 17. junijā iſbrauza iſ Rigaſ, lo pebz ministerijas ſinojuma bij jateek 20. junijā Peterburgā. Lai Deewa dod, ka labi iſdodahs, ta wehlejabs aifbrauzeji, ta palizeji, — wiſi Latweeschu, iſhāi ſwarigā leetā. Drihs ſchlihamees no dascheem paſihſtameem, kaſ nahtuſchi paſadit us Rigaſ - Dinaburgas dſelſszela ſtažiju.

Gestdeen, 19. junijā, eebrauzam Peterburgā un nahloſchā deenā, ſwehltdeenās deht, nau nekas darams muhſu mehrka deht, tadeht ſwehltdeen, kur laiks us wakaru jauks, iſbrauzam daschās eewehejamas weetas apſkatit, iſti us Newas ſalahm un winu krahſchneem ſatumiem. Tahtak, ſchē dſihwodami, dſirdam, ka wairak deputaziju no wiſahm Kreewijas malahm ari ſchinis paſchās deenās atnahkuſchās, apſweizinat augſto Keiſaru un Keiſareeni pebz Wini kroneschanas. — Ka ſinams, eekſchleetu miniftrām wiſu deputaziju peenemſchanas leetā iſtā darifchana, tapebz pirmdeen, 20. junijā, ejam us eekſchleetu mi- nisteriju, bet tikai otrdeen, 21. junijā, dabu- jam ſinat, ka tapſum peenemti un ka nahloſchā deenā buhs wiſahm deputazijahm plkſt. 12 jaſtahdahs preeſchā paſcham eekſchleetu miniftrām, graſam Tolſtojam. Treſchdeenās rihtā jaw no pulſt. 9 fahl deputazijas eera- ſtees ministerijas namā. Pagahja vahra ſtundu, kamehr wiſus pebz kahrtas iſtauza un jaſtahdiſa. Wiſu deputatu wahrbi jaw bij nodrukti ihpoſchās grahmatinās un ni wehl iſkatram ſcho waj to praſija un kur wajadſigs, peſiſhmeja. Pehdigi nahza pats eekſchleetu miniftrām, paſadits no departa- menta preeſchneeka, kaſ nu wiſus, deputaziju pebz deputazijas, perſonigi miniftrām preeſchā ſtahdiſa. Zeturideen, plkſt. 5 pebz puſ- deenās dabuja ari turpat eekſchleetu mi- nisterijā iſtāt deputats ee-eeschanas biki, kur ſtahweja drukats:

Bilete

us ee-eeschanu Seemas pili, preeſchā ſtahditees Keiſara Majestetei, 24. junijā 1883. gadā pulſt. 12 puſdeenā. Ja- fabrauz $\frac{3}{4}$ eepreeſch pee Jordanas durwim."

Us otrs puſes bij deputata wahrds un ziti iſſi noſazijumi. — Ta tad paſchā Zahna deenā, Latweeschu preeſchā deenā, bij jaſtahdahs ſemes Tehwa preeſchā.

Noteiktā deenā jaw no pulſt. 11, ekipa- ſcha pebz ekipaſchās brauza no daschahm pu-

ſehm us lepno Seemas pili, Newas puſe, Preeſchnamā eegahjuſchi, redsam jaw labu pulku preeſchā, kur paſihſtamee ar paſihſtameem ſafweizinajahs un apluhko zits zitu paſneegumus, gan ſtaifti iſſtrahdataſ blodas, kur ſahli un maiſi paſneegs Majestetehm, gan daschus zitus paſneegumus. Latweescheeem ari tomehr te ſawi paſihſtami jaw preeſchā, winu ſaimini un liktena beedri Igauni. Apluhkojam lihds ar ziteem Igauni paſneegumus, tadeht ka tas ir retakais no wiſeem. Paſneegumus ir bilde, mahleta no paſihſtama Igauni mahkſlineeka Koleru un bildeſ rahmis ari loti mahkſligi, ar greeſchanu iſſtrahdataſ, no kahda zita Igauna. Bilde rahda Kristu un Warifeju, kaſ ar ſawu wiltibas pilno gihmi Kristu kahedinadams jauta: „Waj ir wehlets Keiſaram meſlus dot, waj ne?“ un rahda nomas graſi. Bilde loti dſihiwi un karakteriſki ſihmeta. Kahda zita deputazija ari loti mahkſligi koka iſgreesumā iſſtrahdajuſe ſawas pilſehtas plahnu un Tataru deputazijai bij daschi iſſchuwumi, kui, ka paſchā preezigi ſtahſtija, efot kaſ ſaſchu roku-darbi. Latweeschu paſneegumus, ka ſinams, bij ſtaifti iſſtrahdata adrefe. — Pebz kahda brihtina gahjam zaur kahdu garaku apakſchahli un tad pa ſepnahm mar- mura trepehm, kaſ ſarkanu wadmalu pahr- kahdas, un wirs galwahn ſeltitas un da- ſchadi iſraibotas welwes. Pa ſchahm trepehm bij ja-eet augſchā us lepno un leelo Nikolaja ſahli, kur deputaziju ſanemſchana wiſſcheligi bij noteikta.

Kur wairak ne ka 100 deputaziju no daschdaschadahm tahtahm un tuwahm Kree- wijas ſemehm bij ſanahkuſchās waldbas pilſehtā un reiſe te ſapa ſanemtas, tur tad ari wiſada daschadiba bij redſama, gan ap- gehrbōs, gan dahwanu paſneegumus. Tur bij, ka jaw minets, pat Tataru un Kiergiſu deputazijas ſawoſ ſairobos, baltds un plaschob apgehrbōs, ar turbaneem galwā. Gekſch- Kreewijas deputazijas bij leelaka dala pilſehtu galwas un meera-teefneſchi, ka to no winu amata ſihmehm redſeja. Bet bij ari ſemo kahrtu aifſtahwi ſawoſ weenfahrfchōs tautas apgehrbōs. Kamehr wiſi ſakahrtahs, tur gahja tad ka hites zits zaur zitu pa leelo un gresno ſahli, kaſ puſchlotu milſu leeleem un loti ſtaiftem kriſtala kona lukeem. Gax malahm wiſgaram bij ſeltiti krehli un aboſ ſahles galoſ plaschās durwim. Šahles galos abpus durwim us ſlihpi pa- augſtinatahni weetahm, kaſ ar ſarkanu wad- malu pahrliatas, nolikas dauds ſelta un apſeltitu ſudraba blodu un zitu trauku, kaſ agrakajeem ſeifareem paſneegtas tapat no deputazijahm, ka tagad. Gax widus ſeenu, zaur ſtilla durwim, redſams pils ſeemas- dahrſs ar ſaween gareem palmu un ellas koleem un ziteem ſiltu ſemju ſtahdeem. Šahles deenibidus puſe atrodahs Keiſara Nikolaja notehlojums, pilnā augumā us ſirga ſehſhot. — Nolikā laikā wiſas deputazijas bij ari ſanahkuſchās un ſapa ſakahrtotas gar abahm ſahles puſehm rindā zita pee zitas, kur, ſinams, pagahja labs laizinsch. Pulſtens nahza 1 pebz puſdeenās. Jaw wiſs bij ſakahrtots un eestahjahs wiſpahrigs kluſums. Schai paſchā azumirkli atwehrahs preti ſtahwoſchahs ſahles wakara galas durwim un Keiſaru Ma- jestetes eenahza ſahle lihds ar ſaween pa- ſadoneem un apſweiza deputazijas. It ka elektriſks ſiteens aifnehma wiſus ſchai til-

eewehejamas azumirkli, eeraugot Augſtos Waldineeku, kam leelahs Kreewijas mitoni pawalſneeku, angſti waj ſemi, uſtizahs un gaida gala wahrdu wiſas ſawās walſts, ſa- wās dſihiwes wajadſibās. Mehs domajam ſchinī azumirkli us ſaween ſemes behrneem, kuru wahrdā un weetā ſchē ſtahwam un mi wehlejamees, kaut ir wini buhtu tagad te, jo ik kura pawalſneela wehleſchanahs ir, jel weenreis ſlatit waigā ſawu Keiſaru, ſawu Keiſareeni! Mehs, ſlatidami Augſtos Wal- dineeku waigu waigā, domajam us winu tič leeleem un augſteem peenahkumeem, kaſ ſpeech wiſu ſtronatahs galwas — un wehlejamees ſchai azumirkli: „Deewa, ſargi Keiſaru! dob wiñam ſpeku, waldit ar ſawu par labu wiſai ſawai walſtibai!“

Kad Majestetes apſweizinajumu deputazijas wiſpadewigi bij ſanehmufchās ar gavilehm, tad Majestetes greeſahs pa labo roku pee pirmahs deputazijas lihds ar ſawu pawa- domu pulku, kaſ wiſi bij ſpihdoſchās un pilnā uniformā gehrbuſchees. Gekſchleetu miniftris ſtahdiſa deputazijas Majestetehm preeſchā. It katra deputazija, paſneegdama waj ſahl un maiſi, waj ko zitu, iſſazija ſawu wiſpadewibu un laimes wehlejumu un Kei- ſars, peenemis paſneegumus, wiſſcheligi un laipni parunajahs ar it katra deputaziju wehl ſewiſchki kahdus wahrdus. Latweeschu deputazijai bij weeta ſahles galā un tadeht wareja loti labi pahrredjet wiſu Majesteti gahjeemu gar wiſahm deputazijahm. Augſtee Waldineeku lihds ar ſaween gresneem pawa- doneem un pils fulaineem, kuru ſtarpa bij ari diwi ſulaini no Moru tautas, kaſ ai- neſa paſneegumus, tuwojahs deputazijai pebz deputazijas us muhſu puſi un mi warejam tuwumā un it ſtaidri redſet ſawu ſemes Waldineeku laipnos waigus. Latweescheeem lihdsās, kreifā puſe, ſtahweja Rigaſ Kreewu deputazijas laimes wehlejumu un paſneedſa ſahl un maiſi ſtaifti iſſtrahdata blodā. Majestetes greeſahs nu pee Latwe- ſchu deputazijas, un gimnaſijas wirſſkolo- tajs Paſit L. iſſazija iſhds un ſirſnigds wahrdos Rigaſ un Widſemes Latweeschu beedribu padewibū un laimes wehlejumu. Majestetes wiſſcheligi ar laipni galwas paſoziſumu, tapat ka pee wiſahm deputazijahm, peenemis apſweizinajumu un tad, kahdus wahrdus runajuschi, greeſahs pee Igauni deputazijas, kaſ otrā puſe Latwe- ſchu ſtahweja. Igauni deputazijas wahrdā runaja L. Jakobſona lgs, atſaukdamēs ſawas paſneedſamās un jaw minetās bildeſ noſihmi: „Dodat Deewam, kaſ Deewam peeder un ſeifaram, kaſ ſeifaram peeder.“ Keiſars weizaja, kaſ bildi iſgatawojis. Bildeſ iſgatawojais Koleru, kaſ ari bij Igauni deputazija, ſtahdiſahs preeſchā un iſſlaibroja Majestetehm bildeſ noſihmi. Paſneegumus augſtee waldineeku laipni peenemis un gree- ſahs tahtak pee zitahm deputazijahm. Kad wiſu deputaziju laimes wehlejumu un pa- ſneegumi bij patlaban wiſſcheligi peenemti un Majestete ar it katra deputaziju ſewiſchki un laipni runajis kahdus wahrdus, tad wiſas deputazijas tuwojahs lehnā un godbihiji apfahrt Majestetehm, gribedamas wehl reiſ tuwumā ſlatit ſawu miſhoto un wiſaugſtak ſemes waldineeku laipnos waigus. Tagad Keiſars un Keiſareene atgreesahs un noſtah- jahs us atwadiſchanos no deputazijahm, kuras

bij suhtitee no miloneem winu ustizameem pawalstneekem. Tehwischkigs jaoks sahrtums schini azumirkli lehnam pahrlahja Winu Majestetu waigus un, laipni ardeewu sajuschi, wini, gawilehm atskanot, eegahja fawas istabas.

Suhtitee pamasm eesahka atstaht sanemschanas sahli, dodamees leja pa tahn pa sahahm lepnahm marmora trepehm us preelschnamu. Wisi, ir pat zeetajo un noopeetno kriegisu gibmjos bij redsama sawada dshwiba. Wisi bij panahkuschi, — pilnigi panahkuschi — to, pehz ka daschi pat tuhftostahahm werstim nahkuschi. Wisi bij redsejuschi Winu Majestetu laipnibu, ar kuree teehza un parahdijahs sawu pawalstneeku preelschâ. Wisi bij dsirdejuschi kahdus laipnus wahrdus no sawa semes tehwa mutes. Wisi bij issajuschi sawus laimes wehlejumus, nodenpuschi sawus pasneegumus un angstee waldineeli to wisi schehligi bij peenehmuschi un par to laipni pateikuschees. Scho man-tojumu tad ismea il kates suhtitajs no lepnahs sanemschanas sahles few lihds, folida-meess lo nonest sawejeem us sawu pilsehti, sawu aprinki, us sawu tautu, kas tos bij suhtijuschi. Ta tad ir Riga un Widsemes Latweeschu beedribu suhtitee pahrahnak mahjas preezigi un stahsta teem, kas tos suhtijuschi un ta lihds wisi Latweeschu tautai, ko re-dsejuschi un dsirdejuschi, ta teem wiss laimigi isdeweess.

Latweeschu tauta! Wiss schihs leetas, kur Latweeschu beedribu deputazija wareja sawu padewibiu, sawu laimes apfweizinajumu lihdi ar ziteme Kreewijsas pawalstneekem nolikt pee Winu Majestetes kahjahn un ka ta nebij janoglabda sem „alnina ajs Narwas waj Zamburgas,” ta to dascheem tas bij jadara — schis wiss atkal tewi faistit faista pee leelahs Kreewijsas un pamudina ustizetees sawai leelvaldibai wijs nahloschds laikos, winu holtas un nebaltas deenâs. — „Deews, sargi Neifaru, dod winam waldit ar flauu!”

Widsemeeeks.

Kahda waloda leetojama juhfskolu eksaminazijas kommissjâs? Kur un zik winas dibinajamas?

(States Nr. 31. Beigumi.)

Pirms 10 gaddos no 1864—1874 gadam Alinaschu juhfskolu apmekleja pawisam 230 skoleni, pehdejods 9 gaddos no 1875—1883 — 480 skoleni. Pirmsa laikâ nolika eksamus zaurnehrâ 20, 4 no latra 100 skoleneem, otrâ — 38, 4 no 100 sk., t. i. gandrihs diwreis til dauds skolenu pabeidsa skolu par stuhrmaneem un schlihpereem. Bet jo skaidraki redsesim scho starpibui is schihs tabulas.

Kabotashu tahlbrauzeju.

Stuhm. Schlihperei. Stuhm. Schlihp. 1864—1874. 1864—1874.

No 230 skoleneem 47
nolika eksam.: par 41 6 neweens.
1875—1883. 1875—1883.

No 480 skoleneem 184
nolika eksam.: par 45 2 76 61.

Pirms 10 gaddos Alinaschu juhfskolu dewa preelsch tahlbraukumeem 6 eksaminetus lugineekus, pehdejods 9 gaddos 139. Pirms 10 gaddos nolika tahlbrauzeju eksamus is wisseem eksamineteem 13%, pehdejods 9 gaddos — 76%, — kahdas 6 reisâs waikat.

No 1864—1873 eksaminetee lugeneeki ta beidsa: 87% labot, stuhrmani un 13% labot, schlihperei, kas lihdsinajahs tahlbrauzeju stuhrmaneem.

No 1875—1883 eksaminetee lugeneeki ta beidsa: 24% labot, stuhrmani, 10% labot, schlihperei, 42% tahlbrauzeju stuhrmani un 33% tahlbrauzeju schlihperei.

Ta tad is schi pahrfkata par Alinaschu juhfskolu redsam, zik glehwi gahjis ar skolu us preelschhu pirms 10 gaddos, kad skolenus speeda nolikt eksamus Wahzu walodâ, un zik sekunigi gahjis pehdejods 9 gaddos (1875—1883. g.) apaksch tautifkas eksaminazijas kommissjâs, kas Alinaschu juhfskolenus eksamineja Latweeschu un Žgaunu walodâs. Pezh likuma pilnigi atkants eksaminet tai walodâ, kahdâ pasneeds juhfskolas mahzibas.

Alinaschu juhfskola, pehdejods 9 gaddos wairs nelaweta zaur Wahzu eksameem, wifadi plaukupe:

- 1) Skolenu skaitis ik gabus wairoees un 1882. gadâ fasneedsis jaw 100, zaur ko Alinaschu juhfskoli war lihdsinajahs tikai weena juhfskola Kreevijâ, ta ir personas juhfskola.
- 2) Eksamus nu wareja nolikt dauds leelaks skolenu skaitis; no 1864—1874 no ik 100 skoleneem eksamus nolika 20, pehdejods 9 gaddos no ik 100 skoleneem nolika eksamus 38, t. i. gandrihs diwreis til dauds.
- 3) Juhfskoleni pehdejods 9 gaddos spehja nolikt pa leelakai datai augstakos*) lugineeku eksamus: tahlbrauzeju schlihperei un stuhrmani eksamus. Pirms 10 gaddos no ik 100 skoleneem 13, pehdejods 9 gaddos no ik 100 skol. — 76 skoleni nolika tahlbrauzeju eksamus. Schai finâ Alinaschu juhfskola, Wahzu walodu pee eksameem Latweeschu juhfskola israidot — 6 reis sekunigi us preelschhu gahjuse. Tadehk pateiziba nahkabs Maflawas Keisariskas Juhneezibas beedribai, kas 1874. gadâ valihdsejuse isgahdat Alinaschu juhfskoli scho tautisko eksaminazijas kommissjâ.

Ja mu eksaminazijas kommissjâ war tahdâ mehrâ ka kawet**), ta ari seknet, tad jašaka beidsot kahds wahrs par to, ko likums nosaka par eksaminazijas kommissjâ. Likums nenosaka, zik eksaminazijas kommissjâs war dibinat weenâ juhneezibas gubernâ waj weenâ juhneezibas pilsehti; waj drifst buht tikai weena waj waikat schahdu kommissjâ — likums atkants peenahloschahm eestahdehm (schim brihscham gubernatoreem) tê darit pehz wajadibas. Ta tad neweens newar fazit, ta Riga waj Leepajâ drifst buht tikai weena eksaminazijas kommissjâ. Kursemâ ir diwreis eksaminazijas kommissjâs, Leepajâ un Wentspili, no kurahm latra eksaminee waikat juhfskolu. (Wiss trijas walodâs, latviski, kreeviski, wahzifski.) Widsemâ ir 2 eksaminazijas kommissjâs, Riga un Varnavâ. Pehdejâ dibinata wiswairak preelsch Alinaschu juhfskolas, kad scho juhfskolu gribaja atswabinat no nelabumeem un greuhumeem, kas winai zehlahs no Wahzu eksaminazijas kommissjâs.

Riga Wahzu eksaminazijas kommissjâ tagad eksamine gandrihs tikai Riga Wahzu juhfskolu. Mangalu juhfskoli agraki bij sawa eksaminazijas kommissjâ, bet pehzak Mangalu juhfskolu peewenoja Riga Wahzu eksaminazijas kommissjai, kas eksamineja

*) Scho swaru, to zaur to skolenu panah, redsam ari webl no ta, ta tahlbrauzeju schlihperei dabu no 50—100 rbi. par mehnisi, tahlbrauzeju stuhrmanis 25—40 un fabotschku stuhrmanis tilai 15—25 rubli par mehn.

**) To pa datai dabuja scho pawafaru preelschhot Mangalu juhfskolu.

Mangalu Latweeschu juhfskolenus pa wahzifki un tikai kahdus semakus eksamenus grîb atlaut Latweeschu walodâ. Par to naw ja brihnahs, kad eewehro, ka kommissjâs lozelki pa leelakai datai neprot ne wahrda pa latviski. Tadehk schogad Mangalu juhfskoleni bij peefpeesti braukt tahto zelu us Varnavu un nokawet loti dauds preelsch lugineekem bahrga wafaras laika.

Eewehrojot is wisa augschâ minetâ, zik swariga preelsch juhfskolu mahzibas felmes eksaminazijas kommissjâ, ta ari to, ta likums ne-aifleeds dibinat waikat ne ta sinamu skaitu eksaminazijas kommissjiju, nedz ari nosaka, ta weenâ pilsehti drifst til buht weena kommissjâ, nedz ari to, ta eksaminazijas kommissjâ drifst usspeest zitu walodu pee eksameem, ne ta skolas mahzibas walodu — wisi to eewehrojot, jašaka, ta latra skola war pagehret, lai winu eksaminee tai walodâ, kahdâ pasneeds mahzibas, un ja tahdas eksaminazijas kommissjâ naw turumâ, tad ir brihw gahdat zitu kommissjiju, kas waretu pildit likumigos juhfskolu pagehrejunus. Dehk Mangalu juhreas skolas tad ari nahkoschâ gadâ zerama Riga otra eksaminazijas kommissjâ, kas waretu eksaminet ari latviski.

Bts.

Deeva-kalposchana Riga basnizâs.

Swehdeen, 7. augustâ.

Dehla basnizâ:	Spredikis pulsiens	10 mahz.	Bind.
"	"	12 mahz	Bind.
Petera basnizâ:	"	10	
"	"	6	
Jahnu basnizâ:	"	9 l. m.	Weerich.
"	"	2 l. m.	Walter.
Gerritubes basnizâ:	"	10 l. m.	Schilling.
"	"	2 w. m.	Schilling.
Iesus basnizâ:	"	9 w. m.	Vergmann.
Mahrtinu basnizâ:	"	10 w. m.	Spalvin.

Mandas-papihru zena.

Riga, 2. augustâ 1883.

	Pa p i h r i	mâf. prafia
Busimperialis	8,35	8,37
5% bankbileti 1. islaidums	96 ^{1/2} %	96 ^{1/2} %
5% infsl. 4.	94 ^{1/2} %	94 ^{1/2} %
5% infsl. 5. aishchnumus	94	—
Austruma aishchnumus no 1877. gada	92 ^{1/2}	92 ^{1/2}
2. 5% kreevu prem aishchnumus	217 ^{1/2}	217 ^{1/2}
1. Rib. "Bolog," dselfsžela obli. 2. aishchnumus	214 ^{1/2}	215
5% konso. 1871. gara aishchnumus	137 ^{1/2}	138
Dobas pif. hipoteli bankas 5 ^{1/2} % obligacijas	—	—
Kreevu sem. fred. 5% kihlu-likmu	—	—
Dinaburgas-Witebskas dselfsžela aishchumus	163 ^{1/2}	
Witebskas-Terebys. dselfsžela aishchumus	134 ^{1/2}	
Charlowas sem. 6% kihlu-likmu	94 ^{1/2}	95

Tirkus finas.

M a l f a p a r	puhru	pudu	pobu	muju
	rbi. tap.	rbi. tap.	rbi. tap.	rbi. tap.
Nudsu	—	—	1 04	—
Meelchu	—	—	1	—
Ausu	—	—	85	—
Linfellas	—	—	—	—
Kartupelu	1 60	—	—	—
Leestja	—	—	6 50	—
Labu filku	—	—	—	28
Prastu filku	—	—	—	12
Rupjas fabls	—	—	55	—
Smalkas fabls	—	—	50	—
Stangai dselfs	—	—	2 20	—
Reipi dselfs	—	—	2 40	—
Lapu fabalu	—	—	—	—

Atbildes.

Z. T.—M. Apfolita swedu wahru grahmata atrodâs webl darba. Par testahschans eksamenu seminaris fde newarom prenahjigâs finas pasneegi, buhtu derigi, kas eegahdat programmu. „Tee. W.”, kura virmaiis numurs isnahjis, sawu kahrtigo gaitu ujnenfhor ostobra mehneshim fahlotek.

Red.

Lihds 5. aug. atnahluschi 1321 lugt, aigahjuschi 1232 lugt.

Atbildeščais redaktors: Ernst Plates.

Sludinājumi.

Rīga,

pils. Kalku-eelā Nr. 6.

Dīli justu pateizibū

F. Fischerā Igam un wina samitījai Meles
dīrnavās par laipnu užņemšanu 25. julijs.
Lai laime no juhfu zēleem nenogriezħabs muh
ſchigti un lai mihleſtiba pilde juhfu firfninās,
iſſala J. A. un G. A. Limbaſchōs.

Wohlermuſchās pagasta teſta ſino, la
29. julijs 1883. weena leela, fakħdet.

Laiwa
(volneze) no Daugavas gruntes iſſelta, iſ
glabha un ir vee Fegeſafalas pagasta wezala
atrodoma un redsama.

Rīga, 27. julijs 1883.

Wohlermuſchās pag. teſtas waħda:
Preelfschebetajis: Joh. Weihenfeldt.

Preelfsch Ehrigu draudjes-ſkolas teek mellels
ſkolotajs.

Leezibas ja-reefnees līħds 29. augustam. Ge
weħleſchanas deena buhs 20. septembri. Klajtolas
finas vee Ehrigu ſkolas valibas Jekbu frejje.
1 trepi augħċha.

Ustizans wagars,

Ias prot laſtit un ralſtit, la ari laħbi 4 līħds
5 pujschi, fuvi stradatu vee lauku darbeem
un ari wesumu weſchanas, war peeteitħees
Għels- Rīga leelajā Jekħla-ba-eelā Nr. 3, pa
1 trepi augħċha.

Teek mekleli 5 mahżekki no lauseem, fu
remi patiċċos dabsnejibu cemahżżeek. Winni
fur dabuñ mahżibbu wijsi dabsnejibas fina
nes, la kolu aubdeſchanā, firſku, wiħni un
anana fu triepiċċu aubdeſchanā, bej tam-
valnu un la fonzamo aufi-augu lopſchanā,
la ari melu, arbu un gurfu aubdeſchanā.

Nolikgumi: peej ġadi mahżekkha ſkola
pee briħwas uſtaras; tad-mahżelli dabuñ preelfsch
trebbhem pimā qadā 20 rbl., otrà un trefša
pa 25 rbl. un żurta un peektā pa 30 rbl.

Kefuhtamas weħstules jaraſta Wahru jeb
Kreeru walid: Mherku Bočekovs Bn
tebsekk ryb. ixtie Bocchekov, eadovniku
Vladimir Filipp. 3

Pansioneri

atrod leħti un laipnu už-nemħanu un top
ſkolas darbōs kreatni peepalibdjeti un zeeti u
rauhx, Peterb. Ahr-Rīga leelajā Kaleju-eelā
Nr. 33a, pa 3 trepi vee Korff fundes. 2

Jumprawu - beedribas meiteni - amatneezibas ſkola.

Taunā ſkoluezes war peeteitħees un top peenemias no 16. augusta fahlot ildeenas
no pulsi. 12–4 deenā ſkolas telpas, Tronamantineela bulvar Nr. 25, pa 2 tr. Mahżiba
fahfes 22. augusta.

Peeteitħchanas us mahżibu-kurſiem rolu-darbōs, grahmatu-weſchanā un litografijs
top no 16. augusta fahlot peenemias ildeenas no pli. 10–12 deenā ſkolas-telpas Tronamant
ineela bulvar Nr. 25, pa 2 tr. Mahżibas fahfes 1. septembri.

Školas preelfschneeziba.

Semkopibas - maschinu un riħku pastahwiga iſſtahde

no

F. W. Graħmann - Rīga,

Kahrka-eelā, eepretim Tukumas bahnusim.

Pastahwigs lehgeris

no kulumahm maschinahm, labibas tħrisħanas maschinahm,
ekselu-maschinahm, maħħam ar geħveli dsenamahm
fudmalahm u. t. j. pr.

Weeniga is a iſſtahwi s

no Berlīnes alz. beedr „S. F. Eckert“ fabrikas ween- un wairaklemeſchu
arkleem, fä ari no Sweedrijas Delfverum Bruf arkleem, kronteem 1871.
un 1880. gaddi no Baltijas II. un III. seml. iſſtahdehm ar wiſaug-
stakħażi goda-algħam.

Supersoffati un faulu-milti.

No jensures atweħlets. Rīga, 5. augusta 1883.

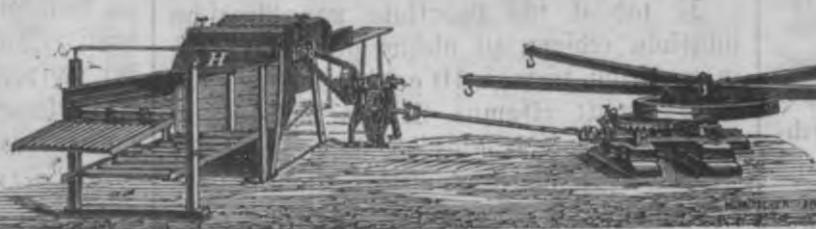
Drukats un dabujiams vee bilħsu- un graħmatu-drukataja un burtu-leħjeja Ernst Plates. Rīga vee Peħġera bañnizas.

Leepajā,

Aleksandra-eelā Nr. 6.

Ziegler's un beedris,

peedahwā:

Augst- un ſemgradigus supersoffatus pahrdod no lehgera un uſ pastelleſchann. 1

Walmeera.

Mahżiba augħtalā piſ-ſeħħas meitu-ſkola fah
fees debi ſkolas telpu pahrbumes, illai 17. au
gusta f. g. Peeteitħchanahs un jaunpieeħlu
idħo ſkoleksejha už-nemħan-eksamens buhs
16. augusta f. g. Inspector Becker. 1

Školas-atweħrħchanā

Tornaklina, maħejja Altonas eelā Nr. 8.
Baur fha jidu, la ar fah ſkolas-pu għad
fahlu ċiex ātweħru weenklaxu privat
elementar ſkola sejnem u mitenehem, kif-tee
top preelfsch praktikas d'sħiew waġadibahm faga
taroti. Mahżiba fahfes 16. augusta. Peeteit
ħchanahs top ildeenas peenem.

Mathilde Zuchnewitz.

Kaleju mahżekki

Top mekleli leelajā Jekħla-ba-eelā Nr. 6.

Top meklela preelfsch lauseem

Iapratiga keħxha.

Tikai tabda, kuras war labas leezibas uſraħdit,
lai peeteizahs „Bellevue“ weenīza. 18. 8.

Panfioneri

atrod laipnu už-nemħanu un top zeeti ſkolas
darbōs uſraudisti leelajā Fuhrmanu-eelā Nr. 52,
pee

N. Birrieth. 1

Li reisħofħanahs deħi top weena

al u s bode

ar labu no-efċċanu tuħli pahrdota. Iapeeprha
Maſlawas Ahr-Rīga Difnarru-eelā Nr. 37
al u s bode preti weħja fuđmalahm.

Rigas kaulu-miltus

(twailut un uſleħgtu),

Mejillones guano-Supersoffatus,

Anglu supersoffatus

pahrdod no lehgera un uſ pastellejmu

Herm. Stieda, Rīga.

Kantoris Marstab-eelā Nr. 24.

pehrwju-bode, saħls-, filku- u ta-

Daru jeen, andeles-draugeem un paſiħstameem finamu, ta
esmu faru weħsalu no Ahr-Rīgas Kalku-eelas Nr. 18,
pahrzehlis

uſ taħs paſħas eelas Nr. 26,

tas ir vee Sarina eebrauksħanas.

Par līħds fha man tik pilnā meħrab dotu uſtizibu wiſeem
firſnigas pateizibas iſſazidams, luħdu, tabdu paſħu uſtizibu
man ari manā jaunā weetā dħawvinat un apfolu wiſeem laipnu
un riġiġu apdeenħanu vee meħrenahm zenahm.

Ar zeenishanu

C. Winckmann.

G. Schönsfeld!

leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

No guldijums dandu mā teħraħda- un siħkas prezēs

peedahwā zaur fha dandu mā im masumā wiſadus amata
riħkus is-ſlawenakħam fabrikahm preelfsch galdeekem, dre
maneem, zimermaneem, atsleħħdsekkem, kalejeem, skro
dereem un korpueekem; tad: harmonikas, wijoles līħds
ar peederu meem, wilnas kahrstuves, d'sirkles, meħslu daf
ħħas, lahpħas, graħbekħas un seena dafħħas, par labnum
apgħalwojot un par leħtahm zenahm.

Manā graħmatu- un bilħsu-drukataja
un Vattu, graħmatu-pahrdotaw Rīga vee
Petera basi, un wiċċas gitās graħmatu pahrd
otaw is-dabujiams iſ-ħaħħas ſkolas-grahma
tas:

Behrni drangs. Tauna jaſiħħan
grahmatu preelfsch ſkola opghajda no
G. Schröder, Salas draudjes mahżitajha.
Virma datu 30 kap.

Otra " 40

Trefha " 45 "

Behrni ipuri, jeb ſkolas dsejfmu
grahmatina, turā Widżemis un Kuremies
dsejfmu-grahmatas iż-żewarigħalha dsejfmas
un dsejfmu-perċiħas, fastaqb. un ar no
teħbi weenijis mahż. R. Brandt. Maħsa
40 kap. Ernst Plates.

Zabu feme
ir-isejtnejas un pahrdodama ar un be
ħ-xahm par leħtu maħsu, ar maħu roħas naudu u
iſ-ħażżejjha uſi il-ġejm gadeem. Witekħas għ
Koħħane missejha 25 werst. no Sirotina stan
żijs u Rīgas-Witekħas dsejħsela. 1

Skolas behrni, fejn jiġi meitenes, war
laipnu un leħti už-nemħanu dabu kulumalna,
leelajā Leħġi-eelā Nr. 32, feħta vee Torġewijs id-

Rigas kaulu-miltus

un

Anglu supersoffatus 13–14%

fur iſſtakħris maħġi no fabrikas ir-blombeerej

pahrdod par leħtabu zenahm. Paſtellejħanu zau
rafsteem teel preti uemitas un iſpilħitas.

Leopold Jermann, Rīga,
preelfsch-piċċejas Kalku-eelā Nr. 30.

Jonatana beedriba.

Beedriba ſkolas mahżibas fahfes tai
8. augusta pli. 10 no ribta sem ſkola Z.
Nobin L. witekħan. Skoloni war peeteitħees
no 6. augusta fahlot vee ſkola Z.
Preelfsch-piċċejas.